

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 40P/45/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119206495
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2119206495.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou Mgr. Kamilou Nagyovou v konaní osvojiteľnosti maloletého dieťaťa: X. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto I., toho času Centrum pre deti a rodiny Skalica, Pri potoku 361/10, Skalica, zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom Jána Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov: matka S. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto I., prechodne W. XXXX/XXA, O. - P., toho času na neznámom mieste, a otec neuvedený, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava o vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa a pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností takto

rozhodol:

- I. Súd určuje, že maloletá X. E., nar. XX.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX je osvojiteľná.
- II. Súd pozbavuje S. E., nar. XX.XX.XXXX výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.
- III. Súd ustanovuje maloletému dieťaťu X. E., nar. XX.XX.XXXX za poručníka mesto Trnava, ktoré je povinné zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok. Poručník je povinný raz ročne k 31.12. toho ktorého roka podať súdu správu o maloletom dieťati.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 01.08.2019 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava ako navrhovateľ (ďalej aj len „ÚPSVaR“) domáhal vyslovenia osvojiteľnosti maloletého dieťaťa. Návrh odôvodnil tým, že nad maloletým dieťaťom bola rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 16P/33/2017 - 14 zo dňa 15.06.2017 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Skalica. Maloleté dieťa sa narodilo slobodnej matke ako šieste dieťa v poradí. Päť detí, súrodencov, je pritom zverených do osobnej starostlivosti ich otca. Matka opustila maloleté dieťa ihneď po pôrode, o dcéru sa nezaujímal, neprejavovala o ňu žiadny záujem. Maloleté dieťa sa narodilo predčasne, preto vyžadovalo intenzívnu zdravotnú starostlivosť. Nepriaznivý zdravotný stav maloletej X. si vyžadoval osobitnú starostlivosť v špecializovanej skupine centra pre deti a rodiny Skalica. Po stabilizácii bola maloletá X. umiestnená dňa od 07.05.2018 do profesionálnej náhradnej rodiny. Matka o maloleté dieťa po celú dobu neprejavuje záujem, so zariadením sa nekontaktuje, s ÚPSVaR nespokupracuje, nie je známa adresa jej pobytu. Matka teda nenapravila pomery tak, aby mohla vykonávať starostlivosť o svoje dieťa, nie je známa osoba z blízkej rodiny, ktorá by prejavovala záujem o maloleté dieťa. Preto Centrum pre deti a rodiny odporučilo zaradiť maloleté dieťa do prehľadu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú starostlivosť formou osvojenia.

2. Matka sa k podanému návrhu písomne nevyjadřila.

3. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom po prednese návrhu navrhovateľom a oboznámení sa s návrhom vykonal dokazovanie správou Centra pre deti a rodiny Skalica zo dňa 24.07.2019 a zo dňa 23.09.2019, výsledkami šetrenia pobytu matky, vyjadrením navrhovaného poručníka, rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 16P/33/2017 - 14 zo dňa 15.06.2017, ako aj ostatným spisovým materiálom na vec sa vzťahujúcim a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

4. Procesný opatrovník na pojednávaní uviedol, že od opustenia maloletého dieťaťa matka neprejavuje záujem o dieťa, nekontaktuje ho. Tiež z blízkej rodiny sa nikto nezaujímal o maloleté dieťa. Z dôvodu vážneho zdravotného stavu bol návrh na vyslovenie osvojiteľnosti podaný až po stabilizovaní zdravotného stavu maloletého dieťaťa. Matka si neplní ani súdom uloženú povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa.

5. Mesto Trnava v písomnom vyjadrení a na pojednávaní uviedlo, že súhlasí s ustanovením za poručníka maloletému dieťaťu.

6. Z rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 16P/33/2017 - 14 zo dňa 15.06.2017 vyplýva nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou X. s umiestnením do Detského domova Skalica. Matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa vždy do 15.dňa v mesiaci k rukám Detského domova Skalica od právoplatnosti rozsudku, u matky vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 01.08.2017.

7. Zo správ Centra pre deti a rodiny Skalica o. i. vyplýva splnenie podmienok osvojiteľnosti maloletej X., keď o dieťa sa nezaujímal ani matka, ani iná blízka osoba žiadnym možným spôsobom.

8. Podľa § 102 ods. 1 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

9. Podľa § 102 ods. 4 zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

10. Podľa § 142 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), súd na návrh rozsudok o osvojiteľnosti zruší, ak dôjde k zmene pomerov. Návrh možno podať len do času, kým nie je dieťa odovzdané na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

11. Podľa § 38 ods. 4 zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

13. Podľa § 56 ods. 2 veta prvá zákona o rodine, poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa.

14. Podľa § 56 ods. 3 zákona o rodine, ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

15. Podľa § 58 ods. 1 zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný

predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

16. Podľa § 58 ods. 2 zákona o rodine, správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

17. Podľa § 58 ods. 3 zákona o rodine, poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

18. Podľa § 58 ods. 4 zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

19. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že maloletá X. je od 25.04.2017 umiestnená v Centre pre deti a rodiny Skalica, a to na základe uznesenia Okresného súdu Trnava sp. zn. 16PPOm/3/2017 o nariadení neodkladného opatrenia s následným rozhodnutím vo veci samej rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 16P/33/2017 - 14 zo dňa 15.06.2017 o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, ktoré sa ocitlo bez akejkoľvek osobnej starostlivosti zo strany matky, ktorá dieťa opustila. Už konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti prebiehalo v neprítomnosti matky, ktorá sa zdržiavala na neznámom mieste, pričom maloleté dieťa nemá určeného otca. Pre zlý zdravotný stav maloletého dieťaťa, ktoré sa narodilo matke s diabetes mellitus (cukrovka) z nesledovanej gravidity odhadom v 35.-36. týždni gravidity, bolo dieťa umiestnené v špecializovanej skupine Centra pre deti a rodiny Skalica a po stabilizácii zdravotného stavu je od 07.05.2018 umiestnené v náhradnej profesionálnej rodine. Za obdobie od narodenia dieťaťa, t. j. od 19.03.2017 do súčasnosti matka neprejavila žiaden záujem o maloleté dieťa, je neznáma, dieťa matku nepozná, širšia rodina sa k maloletému dieťaťu nehlási, matka si neplní vyživovaciu povinnosť. Z takto zisteného skutkového stavu veci prijal súd právny záver, že návrh na vyslovenie osvojiteľnosti je plne dôvodný, zákonom stanovené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti maloletej X. sú splnené tak pre kvalifikovaný nezáujem matky o dieťa, ako aj pre vhodný zdravotný, psychický a sociálny stav maloletého dieťaťa, ktoré napriek nezájmu matky a nezodpovednosti matky počas gravidity s dôsledkami pre narodené dieťa, po narodení prospieva. Preto súd určil osvojiteľnosť maloletého dieťaťa a teda právnu voľnosť maloletého dieťaťa pre jeho možné osvojenie do budúcnosti, keď mal za to, že tento výrok reflektuje najlepší záujem maloletého dieťaťa.

20. Navrhovateľ sa zároveň domáhal pozbavenia matky výkonu rodičovských práv a povinností. Z vykonaného dokazovania mal súd za to, že tu sú splnené podmienky na tak závažný zásah, keď matka napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbávala plnenie si rodičovských práv a povinností, o dieťa sa osobne nestarala po dobu viac ako dva a pol roka. Po vykonanom dokazovaní mal súd za to, že je v súlade so zákonom rozhodnúť aj o pozbavení matky výkonu jej rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu za súčasného ustanovenia poručníka maloletému dieťaťu, keď matka deň po pôrode personálu uviedla, že chce dať dieťa na adopciu, vo večerných hodinách opustila jednotku intenzívnej starostlivosti Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou Bratislava a viac sa o dieťa nezaujímal. Súd na návrh ÚPSVaR ustanovil za poručníka mesto Trnava, ktoré s ustanovením súhlasilo. Mesto nie je povinné osobne sa starať o maloleté dieťa. Zároveň súd uložil poručníkovi povinnosť podávať správy raz ročne o maloletom dieťati; povinnosť podávať správu o majetku maloletého dieťaťa súd neukladal a majetok ani vo výroku nevymedzil, nakoľko súdu nie je známy žiaden majetok maloletého.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania; účastníci náhradu trov konania ani nežiadali priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Trnava.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.